

อัคคีภัย

ความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย เป็นการยากที่จะควบคุมและป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและเสมอไป เพราะอัคคีภัยนั้นเปรียบเสมือน "ศัตรูที่ไม่รู้จักหลับ" และความประมาทเลินเล่อของผู้ทำงานหรือผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ย่อมจะเกิดและมีขึ้นได้ไม่วันใดก็วันหนึ่ง จึงเห็นควรที่จะต้องช่วยกันป้องกันอัคคีภัยในการป้องกันอัคคีภัยจะมีสิ่งที่จะต้องปฏิบัติเฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างอีกมากมาย แต่ก็มีหลักการง่าย ๆ ในการป้องกันอัคคีภัยอยู่ ๕ ประการ คือ

๑. การจัดระเบียบเรียบร้อยภายในและภายนอกอาคารให้ดี เช่น การขจัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคาร บ้านเรือนให้หมดไป โดยการเก็บรักษาสิ่งที่จะก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายไว้ให้เป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นบันไดขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย

๒. การตรวจตราซ่อมบำรุงบรรดาสิ่งทีนำมาใช้ในการประกอบกิจการ เช่น สายไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องทำความร้อน ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และความปลอดภัยก็จะป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยได้ดียิ่งขึ้น

๓. อย่าฝ่าฝืนข้อห้ามที่จิตสำนึกควรพึงระวัง เช่น

- (๑) อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ
- (๒) อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระทิ้งไว้
- (๓) อย่าวางกันบูหรี่ที่ขอบจานที่เขี่ยบูหรี่ หรือขี้ดับไม่หมด ทำให้พลัดตกจากจาน หรือ สูบบุหรี่บนที่นอน

(๔) อย่าใช้เครื่องต้มน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง

(๕) อย่าเปิดพัดลมแล้วไม่ปิดปล่อยให้หมุนค้างคืนค้างวัน

(๖) อาจมีเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่น เช่น เปิดโทรทัศน์แล้วลืมปิด

(๗) วางเครื่องไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น ติดฝาผนัง ความร้อนระบายออกไม่ได้ตามที่ควรเป็น เครื่องร้อนจนไหม้ตัวเองขึ้น

(๘) อย่าหมกเศษผ้าขี้ริ้ว วางไม้กวาดดอกหญ้า หรือชุกเศษกระดาษไว้หลังตู้เย็น บางครั้งสัตว์เลี้ยงในอาคารก็คาบเศษสิ่งไม่ใช้ไปสะสมไว้หลังตู้เย็นที่มีไออุ่นอาจเกิดการคุไหม้ขึ้น

(๙) อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ เช่น บาลาสต์ที่ใช้กับหลอดไฟฟ้า หลออเรสเซนต์เมื่อเปิดไฟทิ้งไว้อาจร้อน และลูกไหม้ส่วนของอาคารที่ติดอยู่

(๑๐) อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หญ้าแห้ง โดยไม่มีคนดูแล เพราะไฟที่ยังไม่ดับเกิดลมพัดคุ้ขึ้นมาอีก มีลูกไฟปลิวไปจุดติดบริเวณใกล้เคียงได้

(๑๑) อย่าลืมเสียบปลั๊กไฟฟ้าทิ้งไว้

(๑๒) อย่าทิ้งอาคารบ้านเรือนหรือคนชราและเด็กไว้โดยไม่มีผู้ดูแล

(๑๓) อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ

(๑๔) ดูแลการหุงต้มเมื่อเสร็จการหุงต้มแล้วให้ดับไฟถ้าใช้เตาแก๊สต้องปิดวาล์วเตาแก๊สและถังแก๊สให้เรียบร้อย

(๑๕) เครื่องเขียนแบบพิมพ์บางชนิดไวไฟ เช่น กระดาษไข ยาลบกระดาษไข กระดาษแผ่นบาง ๆ อาจเป็นสื่อสะพานไฟทำให้เกิดอัคคีภัยติดต่อกุ๊กคามได้

(๑๖) ดีดีที สเปรย์ฉีดผม ฉีดไล่ไฟ จะติดไฟและระเบิด

(๑๗) เกิดไฟฟ้าลัดวงจรในคั้นฝนตกหนัก เพราะสายไฟที่เก่าเปื่อย เมื่อวางทับอยู่กับฝาเพดาน ไม้ฝุ่ที่มีความชื้นย่อมเกิดอันตราย จากกระแสไฟฟ้าขึ้นได้

(๑๘) เกิดฟ้าผ่าลงที่อาคารขณะมีพายุฝน ถ้าไม่มีสายล่อฟ้าที่ถูกต้องก็ต้อง เกิดเพลิงไหม้ขึ้น ได้อย่างแน่นอน

(๑๙) เตาแก๊สหุงต้มในครัวเรือนหรือสำนักงานเกิดรั่ว

(๒๐) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เกิดอุบัติเหตุหรือถ่ายเทน้ำมันเบนซิน เกิดการรั่ว ไหลก็น่าเกิด อัคคีภัยขึ้นได้

(๒๑) ในสถานที่บางแห่งมีการเก็บรักษาเคมีที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย อาจ คุไหม้ขึ้นได้เอง สารเคมีบางชนิด เช่น สีนํ้ามันและน้ำมันลินสีด เป็นต้น เมื่อคลุกเคล้ากับเศษผ้าวางทิ้งไว้อาจคุไหม้ขึ้นเอง ในห้องทดลองเคมีของโรงเรียน เคยมีเหตุ เกิดจากขวดบรรจุฟอสฟอรัสเหลือง (ขวด) พลัด ตกลงมา เกิดแตกลุกไหม้ขึ้น

(๒๒) ซ่อมแซมสถานที่ เช่น การลอกสีด้วยเครื่องพ่นไฟ การตัดเชื่อมโลหะด้วย แก๊สหรือไฟฟ้า การทาสีหรือพ่นสีต้องทำด้วย ความระมัดระวัง อาจเกิดไฟ คุไหม้ขึ้นได้

๔. ความร่วมมือที่ดี จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงนายตรวจป้องกันอัคคีภัยได้ให้ไว้ และปฏิบัติตามข้อห้ามที่วาง ไว้เพื่อความปลอดภัยจากสถาบันต่างๆ

๕. ประการสุดท้าย จะต้องมึน้ำในตุ่มเตรียมไว้สำหรับสาครดเพื่อให้อาคารเปียกชุ่มก่อนไฟจะมาถึง เตรียม

ทรายและเครื่องมือดับเพลิงเคมี ไว้ให้ถูกที่ถูกต้องทางสำหรับ
ดับเพลิงขั้นต้นและต้องรู้จักการใช้ เครื่องดับเพลิงเคมีด้วย
และระลึกอยู่เสมอว่าเมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วจะ ต้องปฏิบัติ
ดังนี้

(๑) แจ้งข่าวเพลิงไหม้ทันที โทร. ๑๙๙ หรือสถานี
ดับเพลิงสถานีตำรวจใกล้เคียงโดยแบ่งหน้าที่กันทำ

(๒) ดับเพลิงด้วยเครื่องดับเพลิงที่มีอยู่ในบริเวณที่
ใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ

(๓) หากดับเพลิงขั้นต้นไม่ได้ให้ปิดประตูหน้าต่าง
บ้านและอาคารทุกบานและอุดท่อ ทางต่างๆ ที่อาจเป็น
ทางผ่านความร้อน ก๊าซ และควันเพลิงเสียด้วย

ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

๑. ตะโกนหรือส่งสัญญาณแจ้งเหตุให้ผู้อื่นทราบทันที
๒. รีบออกจากอาคารอย่างเป็นระเบียบโดยเร็วที่สุด และ
ไม่ควรกลับเข้าไปในอาคารอีก

๓. หากต้องอพยพออกจากห้อง ควรใช้มือสัมผัสบริเวณ
ผนังหรืออังกี้ ๆ ลูกบิดประตูถ้ามีความร้อนสูง แสดงว่า
เกิด เพลิงไหม้บริเวณใกล้ ๆ ห้ามเปิดประตูโดยเด็ดขาด
๔. ควรหนีไฟลงด้านล่างของอาคาร โดยใช้บันไดหนีไฟ
ด้านนอก อาคาร เนื่องจากลักษณะบันไดภายในอาคาร
เป็นเหมือนช่อง โพรง ที่เสริมให้เปลวไฟพุ่งขึ้นและลูกกลม
อย่างรวดเร็ว แต่ ถ้าลงทางบันไดไม่ได้ ให้ลงทางหน้าต่าง
โดยใช้เชือก หรือผ้า ยาวผูกตัวแล้วโหนลงมา ส่วนการ
กระโดดลงจากอาคารควรมีเบาะหรือฟูกที่นอนรองรับ

๕. ห้ามใช้ลิฟท์ เพราะขณะเกิดเพลิงไหม้ไฟฟ้าจะดับ ทำ
ให้ลิฟท์ค้างจะทำให้ด้านในของตัวลิฟท์ไม่มีอากาศ

๖. หากเส้นทางหนีไฟเต็มไปด้วยกลุ่มควันให้ใช้ผ้าชุบน้ำมา
คลุมตัวและปิดจมูก ป้องกันการสำลักควัน แล้วหมอบ
คลานเนื่องจากอากาศบริสุทธิ์จะอยู่ด้านล่าง (เหนือพื้น)

๗. ไม่ควรหนีไฟเข้าไปหลบในห้องต่าง ๆ ที่เป็นจุดอับ
ภายใน อาคาร เช่น ห้องน้ำ ที่แม้ในช่วงแรกจะปลอดภัย
แต่เมื่อ ไฟลูกกลม น้ำที่อยู่ในห้องอาจไม่เพียงพอสำหรับดับ

ไฟ และ ความร้อนของไฟจะส่งผลให้น้ำมีความร้อนสูงขึ้น
จนสามารถลวกให้เสียชีวิตได้

๘. กรณีติดอยู่ในห้องที่ไม่สามารถหลบหนีออกมาได้ ให้ปิด
ประตูหน้าต่าง ใช้ผ้าชุบน้ำอุดตามช่องว่างทั้งหมดป้องกัน
ควันลอย เข้าไป และรีบส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ เช่น
โทรศัพท์บอกผ้า หรือเป่านกหวีด

๙. หากถูกไฟไหม้ติดตัว อย่าใช้มือตบไฟ เพราะจะทำให้ไฟ
ลุกลามมากขึ้น ให้ถอดเสื้อผ้าออกทันที แล้วล้มตัวลงที่
พื้น กลิ้งตัวไปมาเพื่อดับไฟ กรณีที่ไฟไหม้ร่างกายผู้อื่น ให้ใช้
ผ้าห่มพันตัวหลาย ๆ ชั้น จนกว่าไฟจะดับ แล้วใช้น้ำราดตัว
แล้วห่มด้วยผ้าแห้ง

๑๐. ถ้าจำเป็นต้องวิ่งฝ่าเปลวไฟให้ใช้ผ้าชุบน้ำจุ่มเปียกคลุม
ตัวก่อนวิ่งฝ่าออกไป ทั้งนี้ จงอย่าลืมว่า สิ่งสำคัญที่สุดของ
การหนีรอดจากเหตุอัคคีภัย คือ การมีสติเป็นอันดับแรก
เพราะจะทำให้คุณสามารถหนีเอาตัวรอด และช่วยเหลือผู้
ร่วมชะตากรรมให้ออกมาจากรอบรั้วดังกล่าวได้อย่าง
ปลอดภัย

ข้อควรระวังและวิธีปฏิบัติเมื่อแก๊สรั่ว

(๑) เมื่อได้กลิ่นแก๊สปิดวาล์วหัวถังทันที
(๒) เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเทเพื่อให้
แก๊สเจือจาง

(๓) ห้ามจุดไม้ขีด ไฟแช็ก เปิด-ปิดสวิตซ์ไฟ หรือ
เครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณที่มีแก๊สรั่ว

(๔) ใช้ไม้กวาดกวาดแก๊สออกทางประตู
(๕) ตรวจสอบที่รั่วและแก้ไขทันที
(๖) หากถึงแก๊สมีรอยรั่วให้นำถังแก๊สนั้นไว้ในที่
โล่งที่ปลอดภัย

(๗) ท่ออย่างต่อเนื่องไม่อยู่ใกล้เปลวไฟ
(๘) ห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำร้อนแก๊ส ควรมีช่อง
ระบายอากาศเพื่อให้มีออกซิเจนเพียงพอทำอย่างไรให้เกิด
เพลิงไหม้มีน้อยที่สุด

หลักง่ายๆ "ในการป้องกันอัคคีภัย" 5 ประการ

ด้วยความปรารถนาดีจาก

องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง

งานประชาสัมพันธ์

โทร. ๐๘๕-๑๖๒๑๑๔๗

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทร.๐๘๕-๑๖๒๑๑๔๗ สายด่วน ๑๙๙